

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 23 Aralık 2013
Sayı : 394

10/809

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de futbol alanında ortaya çıkan şiddet olayları, kara para aklama/şike/bahis iddiaları, dolandırıcılık ve vurgun soruşturmalarının araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

Ergin ALTAY
İstanbul Milletvekili

Ay. Sevdâ ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

Süleyman Sümbül
Adana M.

Hakan BALTAÇI
Kastamonu M.

Nurhayat Altın Kaya
Bursa M.

Tekin BİNGÖL
Ankara M.

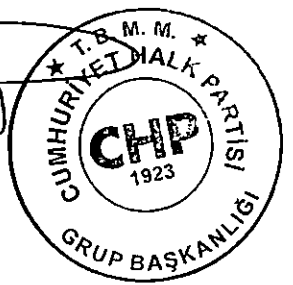
Ali ÖZTÜRK
Kahramanmaraş M.

Ulaş KARASU
Sivas M.

Serkan SARI
Balıkesir M.

Othman ÇAKIRÖZ
Eskişehir M.

Veli AĞABABA
Malatya M.

GEREKÇE

2022-2023/2023-2024 sezonu Türk futbolu için her açıdan skandallarla dolu bir dönem oldu. Performansı ve başarıları üzerinden konuşmamız gereken Türk futbolu, bu dönem boyunca şiddet, kara para aklama, şike, bahis ve dolandırıcılık gibi adli olaylarla anıldı. Türk futbolunun vahim iddialarla çalkalandığı bu dönem, futbol dünyasının da en fazla “partizanlaştığı” dönem olması açısından dikkat çekiciydi.

Son iki sezon boyunca maalesef tribünlerimizden şiddet eksik olmadı. Mart ayında, Bursaspor-Amedspor maçında Amedspor taraftarları saldırıya uğrarken; Sivasspor ile Fiorentina maçında bir taraftar İtalyan takımın oyuncusu Alessandro Bianco'ya saldırdı. Mayıs ayında, 1. Lig'de İzmir takımları Göztepe ile Altay'ın maçı şiddet nedeniyle yarıda kaldı. Stadyumlardaki şiddet olayları o kadar yaygınlaştı ki; bundan Kadınlar Ligi de payını aldı. Mayıs ayında, TFF Kadınlar 2. Lig B Grubu'nda Konyaaltı Gençlik Spor ile Bornova Hitab Spor arasındaki maçın bitmesinin ardından, sahaya giren bir taraftar grubu, futbolculara saldırdı. Gölcük Spor- Gebze Spor maçı başta olmak üzere amatör ligler de bu sezonu şiddetin gölgesinde geçirdi.

Birinci Lig'den amatör lige ve kadınlar ligine kadar geniş bir alanda seyreden şiddet olayları, 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Yasa ile Passolig uygulamasının istenilen sonuçları vermediğini ortaya koydu. Bu nedenle stadyumlardaki şiddete karşı daha kapsamlı önlemlerin alınması için geçen yasama döneminde bir Araştırma Önergesi vermiştik. Bu önergenin iktidar partisi oylarıyla reddedilmesinin sonuçlarını maalesef bu sezon daha yakıcı şekilde hissettik.

Futbolda şiddet olaylarına, son olarak Trendyol Süper Lig'in 15. Haftasında MKE Ankaragücü'nün Çaykur Rize Spor'la oynadığı maçta gerçekleşen olaylar eklendi. Maçın bitmesinin hemen ardından Ankaragücü Spor Kulübü Başkanı Faruk Koca, saha içinde hakim Halil Umut Meler'e yumruk attı. Bu görüntüler hem futbol camiasında hem de kamuoyunda infial yarattı.

Bu olaylar, iktidar başta olmak üzere kimi çevreler tarafından basitçe “holiganizm” olarak tanımlandı. Tabii ki “Holiganizm” sporda ciddi bir tehdittir. Ancak spor camiasında siyaset ve ticaret temelindeki ilişki ağları, bu şiddet olaylarının sadece bir “holiganizm” olarak ele alınmasını engellemektedir. Bu ilişki ağları, şiddet olaylarını aynı zamanda politik olarak ele almamız gerektiğini ortaya koymuştur.

Faili olduğu şiddet olayı ile Türkiye'yi sarsan MKE Ankaragücü Spor Kulübü'nün Başkanı Faruk Koca, aynı zamanda AKP'li bir siyasetçidir. 22. ve 23. Dönem AKP Milletvekilliği yapan Faruk Koca şiddet olayından sonra her ne kadar partisinden ve Kulüp'teki görevinden istifa etse de vahim şiddet olayının faili durumundayken siyasi kimliği devam etmekteydi.

Birinci Lig'den, amatör lige kadar uzanan şiddet sarmalında, yine büyük olayların yaşandığı Gölcük Spor - Gebze Spor maçında, misafir takım Gölcük Spor'a yönelik “orantısız” polis müdahalesi eleştiri konusu olmuştu. Hatta “orantısız güç kullanımı” nedeniyle Emniyet görevlileri hakkında soruşturma başlatılmıştı. Dikkat çekici olan ise burada ev sahibi takım olana Gebze Spor Başkanının da AKP'li bir siyasetçi olmasıdır.

Bu ve benzeri örnekler, futbolda yaşanan şiddet olaylarını sadece “holiganizm” olarak açıklamanın yeterli olmadığını ortaya koymaktadır. Şiddet bu haliyle holiganizmi de aşarak, politik bir alana taşınmış, siyasallaşmıştır.

Futbolun “kara yılı” olarak nitelendirebileceğimiz 2023 yılında futbola sadece şiddetin gölgesi düşmedi. “Futbol dünyasındaki milyonluk vurgun” olayı ya da futbolcuların saadet zinciri de yine futbola gölge düşüren büyük bir skandal olarak kayıtlara geçti. Kamuoyunda “futboldaki saadet zinciri” olayı olarak bilinen soruşturmada, futbol dünyasının ünlü isimleri Fatih Terim, Arda Turan, Emre Belozoğlu, Semih Kaya, Emre Çolak ve Muslera’nın milyonlarca dolar parayı, yüksek faizli bir saadet zincirine yatırdıkları ortaya çıktı. Futbolcuların çok büyük faiz oranlarının konuşulduğu kayıt dışı bir sistemin içine girmeleri, bu kayıt dışı sisteme kayıt dışı şekilde para yatırıp, para çektikleri soruşturma kapsamında saptandı. Saadet zincirinin tepe ismi Seçil Erzan’ın iddialarına göre, paralarını tahsil edemeyen ya da daha fazla faizli para isteyen bazı futbolcular, paralarını alabilmek için mafya üyeleriyle, yer altı dünyası ile tefecilerle beraber hareket etti. Hatta zor ve tehditle Seçil Erzan’ın mal varlıklarına el koydular.

Sermaye Piyasası Kurulu’nun “dolandırıcılık” olarak tanımladığı, Savcılık tarafından soruşturması devam eden bu Türkiye’nin en büyük futbol sansasyonunun altından da yine siyaset çıktı. Soruşturma dosyasından edinilen bilgilere göre, davanın bir numaralı sanığı Seçil Erzan, AKP’li bir siyasetçinin adını verdi. AKP’li Çorlu Belediye Meclis Üyesi Nuri Köşkdere’nin ismi futbol dünyasındaki en büyük vurgun davasında yer almıştır. Her ne kadar Köşkdere de Faruk Koca gibi Parti üyeliğinden istifa etse de yine de bu olaylar yaşandığında AKP’li siyasetçi kimliği devam etmekteydi.

Şiddet ve dolandırıcılık vakalarının yanı sıra 2023 yılı boyunca futbol alanı aynı zamanda şike/bahis ve kara para aklama olaylarıyla yankılandı. Gazeteci Murat Ağirel, bahis örgütlerinin, bahis oynayan futbolcuların, kendilerine şike teklif edilen futbolcuların varlığına ilişkin iddiaları gündeme getirdi. Gazeteci Murat Ağirel’in, son olarak Tuzla Spor Başkanı Mehmet Berzan İlhanlı hakkında gündeme getirdiği kara para aklama ve yasa dışı bahis olaylarına ilişkin iddiaları üzerine Savcılık tarafından da soruşturma başlatılması, bu iddialara daha yakından bakma gerekliliğini ortaya koymuştur. Öte yandan Murat Ağirel’in, futboldaki şike iddialarını gündeme getirmesi nedeniyle tehdit edilmesine karşın, yargı makamlarınca hiçbir işlem yapılmaması, Ağirel’in korumaya alınmaması ve iktidar mensuplarının bu konuyu kınamaması da ayrıca dikkat çekicidir; yeni şiddet olaylarının habercisidir.

Tüm bunlara futbolun zirvesindeki ismin, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mehmet Büyükekşi ile ilgili iddiaların eklenmesi konuyu daha da karmaşık hale getirmiştir. Büyükekşi, hakkındaki BYlock iddiaları başta olmak üzere tüm iddialara kaçamak yanıtlar verirken; henüz taraftarın gönlünü rahatlatacak bir açıklama da yapılmamıştır.

Şiddet, dolandırıcılık, kara para aklama, bahis ve şike ve hatta örgüt. Bu dönem futbolla ilgili iddialar, Türkiye’de toplumun büyük destek ve taktirini alan bu spor alanını karanlığa sürüklemiştir. Skandallarla dolu geçen bu karanlık dönemin, aynı zamanda futbol dünyasının en fazla partizanlaştığı döneme denk gelmesi de kayda değerdir.

Ankaragücü Spor Kulübü Başkanı Faruk Koca, AKP Kurucusu ve 22., 23. Dönem AKP Milletvekilidir. Kayseri Spor Kulübü Başkanı Ali Çamlı, 2015 seçimlerinde AKP’den milletvekili aday adayı olmuştur. Başakşehir Spor Başkanı Göksel Gümüşdağ,

Büyükşehir Belediyesi'nin AKP'li Meclis üyesidir. Pendik Spor Başkanı Atakan Yüce, AKP'li Pendik Belediyesi Belediye Başkan Yardımcısıdır.

İktidar partisine yakınlığı ile bilinen iş insanlarının futbol camiasındaki ağırlığı da yine dikkat çekicidir. AKP Genel Başkanı'na "aşığım" diye seslenen iş adamı Ethem Sancak'ın yeğeni Murat Sancak, Adana Demir Spor Başkanlığını yapmaktadır. En büyük deprem konutu ihalelerinden birini alan (1 milyar 488 milyon TL) İbrahim Turgut, Rize Spor Başkanlığını yürütmektedir. Deprem ihalelerini alan NEF Şirketinin sahibi Erden Timur da Galatasaray Yönetim Kurulu Üyesidir. Özelleştirme ihalelerinin gözdesi Robert Yüksel Yıldırım, Samsun Spor Kulübü Başkanlığını; MÜSİAD Üyesi Ömer Korkmaz, Konya Spor Başkanlığını yürütmektedir.

Gezi olayları sırasında gazetecileri arayıp, haberlere sansür uygulanmasını istediği için kamuoyunda "Alo Fatih" diye anılan, AKP Genel Başkanının eski Danışmanı Cüneyd Zapsu'nun da ortağı olan Mehmet Fatih Saraç da Kasımpaşa Spor Kulübü Başkanlığını yapmaktadır.

Futbol kulüplerinin iktidar partisi ile ilişkileri öyle yaygın ve sıkı bir hal almıştır ki; Evrensel Gazetesi, bu yapıyı, "Başkanın Adamları" başlığı ile manşetine taşımıştı. Bu manşetin de anlattığı gibi Türk futbol endüstrisi son zamanlarda görülmemiş bir partizanlığın etkisi altındadır. Vahim olan ise aynı Faruk Koca olayında olduğu gibi bu partizan yapılanmanın bazı aktörleri de aynı zamanda futboldaki şiddet, vurgun, şike olaylarının failidir.

Türkiye'de futbol üzerindeki partizan yapılanma başta olmak üzere tüm bu şiddet/kara para/şike/bahis/dolandırıcılık soruşturma ve iddiaları hep beraber göz önüne alındığında; futbol alanında yaşanan hiçbir olayın sadece "holiganizmle" açıklanabilmesinin imkanı bulunmamaktadır.

Sadece bu örneklerden anlaşılacağı gibi büyük bir futbol endüstrisi, iktidar partisi AKP'nin mensupları siyasetçiler ile AKP'ye yakın iş adamlarının elindedir. Futbol endüstrisinin bu "partizan" görüntüsünün altında yatan siyaset/ticaret ilişkileri beraberinde önemli finansal iddiaları da gündeme getirmiştir. Futbolun "para ve güç" ilişkilerinden soyut olması gerekirken; tüm bu siyaset ve ticaret ilişkileri ağının futbolun tam da göbeğinde öbeklenmesi Türk sporu için vahim bir durumdur.

Türkiye'de hem bir endüstri olarak hem de bir spor dalı olarak futbol alanının, baştan aşağı tüm yönleriyle ele alınması zorunludur. İktidar partisinin Kulüp yönetimlerindeki partizan yapısının ve bu yapının etkilerinin araştırılması, Türkiye futboluna dair şike/kara para/bahis iddialarının araştırılması, dolandırıcılık ve şiddet olaylarının aydınlığa kavuşturulması, TFF Başkanı hakkındaki iddiaların açığa kavuşturulması, futbol endüstrisinin tüm yasa dışı iddialardan soyutlanması ve bir spor dalı olarak futbolda başarının sağlanabilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

